

Rekreācijas speciālista profesijas standarts

1. Vispārīgie jautājumi

1. Profesijas nosaukums – rekreācijas speciālists.
2. Profesijas kods – 2359 14.

2. Nodarbinātības apraksts

1. Profesionālās kvalifikācijas līmenis – piektais profesionālās kvalifikācijas līmenis.

2. Profesionālās darbības pamatuzdevumu kopsavilkums:

– rekreācijas speciālists, sadarbojoties ar valsts, pašvaldību institūcijām un nevalstiskām organizācijām iedzīvotāju veselības veicināšanā no darba brīvajā laikā, plāno, izstrādā un īsteno brīvā laika, atpūtas projektus, pasākumus un programmas dažāda vecuma un dzimuma klientiem ar mērķi atjaunot un nostiprināt cilvēka fiziskās, garīgās un emocionālās spējas, orientējoties uz tūrisma, sporta, dziednieciskām un citām rekreācijas darbībām un ievērojot konkrētā administratīvā rajona rekreācijas resursus.

Rekreācijas speciālists strādā uzņēmumos, kā pašnodarbināta persona vai individuālais komersants.

3. Profesionālās darbības veikšanai nepieciešamās profesionālās kompetences

1. Spēja zinātniski pamatot rekreācijas nozīmi cilvēka veselības saglabāšanā un nostiprināšanā.

2. Spēja zinātniski pamatot rekreācijas līdzekļu pielietošanu cilvēka fizisko, garīgo spēku atjaunošanai.

3. Spēja izmantot piemērotus rekreācijas veidus, līdzekļus un darbības, fiziskās aktivitātes dažādu mērķa grupu klientu fiziskai pilnveidošanai un fiziskās un garīgās veselības veicināšanai.

4. Spēja orientēties rekreācijas resursos un izmantot tos.

5. Spēja izmantot informāciju savas darbības optimizēšanai.
6. Spēja lietot praksē iegūtās zināšanas un prasmes.
7. Spēja uzturēt saikni un sadarboties ar valsts un pašvaldību institūcijām rekreācijas pasākumu organizēšanā, piesaistīt klientus.
8. Spēja motivēt cilvēkus iesaistīties rekreācijas pasākumos.
9. Spēja nodrošināt kompleksu rekreācijas darbību apkalpošanu.
10. Spēja izstrādāt rekreācijas pasākumu projektus, pasākuma plānus un saturu atbilstoši mērķa grupai.
11. Spēja formulēt mērķus, uzdevumus, uzdevumus un pielietojamās metodes dažādām klientu grupām.
12. Spēja pielāgot rekreācijas darbības un līdzekļus pēc slodzes komponentiem, metodēm un paņēmieniem dažādiem klientiem.
13. Spēja organizēt rekreācijas pasākumus darba vietās.
14. Spēja izskaidrot ikdienas paradumu ietekmi uz veselību un sniegt padomus veselīga dzīvesveida īstenošanā.
15. Spēja saudzīgi izturēties pret cilvēku, dabas resursiem un vidi, pielietojot rekreācijas darbības.
16. Spēja ieklausīties dabā, cilvēkos.
17. Spēja sadarboties ar dažāda vecuma klientiem.
18. Spēja darboties individuāli un sadarboties grupā.
19. Spēja sadarboties komandā, deleģēt un koordinēt pienākumu izpildi.
20. Spēja risināt problēmsituācijas.
21. Spēja pieņemt lēmumus savas kompetences ietvaros un uzņemties atbildību par sekām.
22. Spēja pielietot un rīkoties saskaņā ar normatīvo aktu prasībām un darba ētikas principiem.

23. Spēja nodrošināt rekreācijas drošību, darbību nestandarta situācijās un adekvāti rīkoties neparedzētās situācijās.

24. Spēja plānot un organizēt savu darbu.

25. Spēja sniegt padomus un praktisku palīdzību rekreācijas līdzekļu, inventāra un nepieciešamā ekipējuma izvēlē.

26. Spēja patstāvīgi un sistemātiski pilnveidot savu kvalifikāciju, papildināt savas zināšanas un prasmes.

27. Spēja analizēt un veikt kvantitatīvu un kvalitatīvu izvērtējumu par rekreatīvo ietekmi uz cilvēka fizisko un garīgo veselību, izvērtēt veselības potenciālu.

28. Spēja aprobēt inovatīvas tehnoloģijas rekreatīvo līdzekļu pielietošanā.

29. Spēja sazināties valsts valodā un vismaz divās svešvalodās.

4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās prasmes

1. Ievērot normatīvos aktus un citus ar iedzīvotāju brīvā laika pavadīšanu un veselības nozari saistītos reglamentējošos dokumentus.

2. Sadarboties ar rekreāciju veicinošām institūcijām, valsts iestādēm un pašvaldībām, privātpersonām.

3. Sadarboties ar starptautiskām rekreācijas organizācijām.

4. Pamatot savas profesijas būtību un sociālo nozīmību.

5. Izvērtēt, pielietot un salīdzināt jaunākos zinātniskos atzinumus un tehnoloģijas savā profesionālajā darbībā.

6. Izmantot iegūtās zināšanas praksē, kā arī veikt pētniecisko darbību rekreācijas jomā.

7. Pieņemt lēmumus atbilstoši kompetencei un nodrošināt saikni ar sabiedrību.

8. Ievērot rekreatīvo darbību un apkārtējās vides mijiedarbību un attiecības.

9. Izvēlēties rekreācijas līdzekļus, paņēmienus un metodes atbilstoši klientu kontingentam, vides apstākļiem un resursiem.

10. Noteikt rekreācijas iespējas konkrētā reģionā, novērtēt un pielietot inovatīvas rekreācijas tehnoloģijas.

11. Pārzināt un izmantot faktorus, kas nosaka iedzīvotāju iesaistīšanos aktīvās atpūtas pasākumos.

12. Pamatot brīvā laika un atpūtas pasākumu nozīmību un nepieciešamību veselības nostiprināšanā.

13. Konsultēt potenciālos klientus un nodrošināt ar informāciju par rekreācijas jautājumiem.

14. Respektēt klientu vajadzības un nodrošināt kvalitatīvu rekreācijas pakalpojumu sniegšanu un kontroli.

15. Pārzināt savstarpējo attiecību un sadarbības prasmju attīstīšanas un pilnveidošanas paņēmienus un metodes.

16. Nodrošināt kompleksu rekreācijas pakalpojumu sniegšanu.

17. Novērtēt rekreatīvo darbību ietekmi uz cilvēka fizisko, garīgo spēku atjaunošanos un veselības nostiprināšanos.

18. Koordinēt rekreatīvo pasākumu, projektu un programmu izstrādi un īstenošanu.

19. Informēt jebkuru auditoriju par savas darbības rezultātiem.

20. Argumentēt savu un respektēt citu viedokli.

21. Ievērot ētikas pamatprincipus.

22. Plānot, organizēt un vadīt komandas darbu.

23. Paaugstināt profesionālo kvalifikāciju.

24. Pārvaldīt valsts valodu.

25. Pārvaldīt vismaz divas svešvalodas saziņas līmenī.

26. Lietot profesionālo terminoloģiju valsts valodā un vismaz divās svešvalodās.

5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas

1. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas priekšstata līmenī:

- 1.1. rekreācijas filozofija un attīstības pamati;
- 1.2. zinātniskā pētniecība rekreācijā, rekreācijas izglītības koncepcija;
- 1.3. rekreācijas būtība un realizācijas pamati.

1. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas izpratnes līmenī:

- 2.1. tiesību pamati;
- 2.2. pasaules rekreācijas ģeogrāfija;
- 2.3. rekreācijas komercdarbības pamati;
- 2.4. rekreācijas produkta prezentācija;
- 2.5. grāmatvedība un finanšu plānošanas pamati;
- 2.6. dokumentu pārvaldības pamati;
- 2.7. profesionālie termini valsts valodā un vismaz divās svešvalodās.

3. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas lietošanas līmenī:

- 3.1. rekreācijas pamati;
- 3.2. sociālās tiesības;
- 3.3. sporta un tūrisma nozares reglamentējošie normatīvie akti;
- 3.4. Latvijas rekreācijas ģeogrāfija;
- 3.5. vide, dabas un antropogēnie resursi kā rekreācijas objekti;
- 3.6. rekreācijas līdzekļu brīvā dabā pielietošana;
- 3.7. rekreācijas maršrutu un infrastruktūras projektu, pasākumu un programmu veidošana un vadīšana;
- 3.8. rekreācijas pakalpojumu pedagoģiskie un psiholoģiskie aspekti darbā ar dažāda vecuma iedzīvotājiem;
- 3.9. lietišķās saskarsmes principi, grupu darba organizēšana;
- 3.10. veselības veicināšana, veselības veicināšanas politika valstī;
- 3.11. veselības psiholoģijas teorijas par veselību ietekmējošu paradumu izvēli;
- 3.12. cilvēka fiziskās un garīgās labsajūtas pedagoģiskie, psiholoģiskie un fizioloģiskie pamati;
- 3.13. personīgā higiēna, veselīgs uzturs, pārtikas drošība;
- 3.14. drošības prasības rekreācijas pasākumiem brīvā dabā un ekstremālos apstākļos;

- 3.15. pirmā palīdzība nelaimes gadījumos;
- 3.16. vides aizsardzība;
- 3.17. rekreācijas vadība, normatīvie akti un profesionālā ētika;
- 3.18. datorprasmes, interneta resursu izmantošana;
- 3.19. informācijas tehnoloģijas;
- 3.20. valsts valoda;
- 3.21. vismaz divas svešvalodas saziņas līmenī;
- 3.22. darba aizsardzība;
- 3.23. darba tiesiskās attiecības.

Pienākumi un uzdevumi

Pienākumi	Uzdevumi
1. Rekreācijas darbību īstenošana un koordinēšana sadarbojoties ar rekreāciju veicinošām institūcijām – tūrisma un sporta izglītības organizācijām, valsts un privātām institūcijām, kā arī ar starptautiskajām organizācijām.	<ul style="list-style-type: none"> 1.1.izprast Latvijas Republikas prioritātes iedzīvotāju fizisko un garīgo spēku atjaunošanā, veselības nostiprināšanā brīvajā laikā; 1.2.iegūt un analizēt informāciju par rekreācijas centru darbību, piedāvājumu; 1.3.formulēt un analizēt problēmas, kas pastāv rekreācijas pakalpojumu sniegšanā; 1.4.sniegt argumentētus priekšlikumus, kas pastāv rekreācijas pakalpojumu sfērā; 1.5.iesaistīties rekreācijas pasākumu projektu izstrādē, plānošanā, analizē un novērtēšanā, lai nodrošinātu potenciālo klientu vajadzību ievērošanu; 1.6.aprēķināt un informēt par finanšu līdzekļiem, kas nepieciešami rekreācijas projektu, pasākumu un programmu īstenošanai.
2. Valsts un privāto institūciju sadarbības koordinēšana iedzīvotāju rekreācijas jomā.	<ul style="list-style-type: none"> 2.1.piedalīties valsts un privāto institūciju darba plānu izstrādē, papildinot tos ar projektiem, pasākumiem un programmām iedzīvotāju rekreācijas jomā; 2.2.apzināt organizāciju un dažādu institūciju darbiniekus, kuri veic darbu rekreācijas jomā un iesaistīt viņus rekreācijas projektos, pasākumos un programmās; 2.3.ierosināt valsts un privātās institūcijas pārstāvjus uz kopīgām sanāksmēm, lai analizētu un risinātu iedzīvotāju aktīvu

	<p>brīvā laika un atpūtas pavadīšanu brīvā dabā;</p> <p>2.4.sniegt metodisko palīdzību rekreācijas projektu, pasākumu un programmu īstenošanai.</p>
<p>3.Rekreācijas projektu, pasākumu un programmu organizēšana noteiktai iedzīvotāju grupai noteiktā administratīvā teritorijā.</p>	<p>3.1.atlasīt aktuālu informāciju pasākumu īstenošanu dažādām mērķauditorijām;</p> <p>3.2.izstrādāt projektu, pasākumu un programmu saturu, formu un darba metodes rekreācijas jomā, piemēram, tūrisma, sporta, fiziskai, dziednieciskai u.c. veida rekreācijas darbību veikšanai;</p> <p>3.3.piedalīties projektu, pasākumu un programmu īstenošanā un novērtēšanā;</p> <p>3.4.iesaistīt projektos, pasākumos, dažādās ekspedīcijās un programmās valsts organizāciju un pašvaldības institūciju pārstāvjus, kas ieinteresēti iedzīvotāju rekreācijā;</p> <p>3.5.motivēt iedzīvotājus iesaistīties rekreācijas projektos, pasākumos un programmās;</p> <p>3.6.informēt sabiedrību par projektu, pasākumu un programmu rezultātiem iedzīvotāju fizisko un garīgo spēju atjaunošanā, veselības nostiprināšanā.</p>
<p>4. Potenciālās mērķauditorijas – iedzīvotāju konsultēšana par rekreācijas iespējām aktīvam brīvam laikam un atpūtai.</p>	<p>4.1.veicināt pozitīvu attieksmi un ieinteresētību pret rekreācijas pasākumiem;</p> <p>4.2.sniegt mērķauditorijai informāciju par rekreācijas nozīmi fizisko un garīgo spēku atjaunošanā un veselības nostiprināšanā;</p> <p>4.3.pilnveidot savas zināšanas par rekreācijas politikas jautājumiem Latvijas un Eiropas Savienības, saistītās ar cilvēka fizisko un garīgo spēju un veselības atjaunošanu, nozarēs;</p>

<p>5. Iedzīvotāju veicināšana dalībai noteiktas administratīvās teritorijas rekreācijas pasākumos.</p>	<p>5.1.izvēlēties mērķauditorijai piemērotus rekreācijas projektus, pasākumus un programmas, atbilstoši administratīvās teritorijas dabas resursiem;</p> <p>5.2.informēt mērķauditoriju par rekreācijas projektiem, pasākumiem un programmām un iespējām aktīvi pavadīt savu brīvo laiku, atpūtu noteiktā administratīvā teritorijā;</p> <p>5.3.sniegt mērķauditorijai informāciju un metodiskās rekomendācijas patstāvīgai aktīvai brīvā laika un atpūtas pavadīšanā, palīdzot apgūt nepieciešamās prasmes aktīvās atpūtas organizēšanā;</p> <p>5.4.sniegt mērķauditorijai jaunākās atziņas un zinātnisko pētījumu rezultātus par rekreācijas pozitīvo ietekmi uz fizisko un garīgo spēku atjaunošanu un veselības nostiprināšanu.</p>
<p>6. Priekšlikumu sniegšana valsts, sabiedriskām un privātām institūcijām rekreācijas darbību izstrādei, īstenošanai un koordinēšanai.</p>	<p>6.1.veikt rekreācijas darbības izvērtēšanu;</p> <p>6.2.apkopot rekreācijas nozarē iesaistīto personu priekšlikumus rekreācijas darbības pilnveidošanai, informējot par rezultātiem valsts un privātās institūcijas;</p> <p>6.3.izstrādāt rekomendācijas rekreācijas pilnveidošanai.</p>
<p>7. Priekšlikumu sniegšana rekreācijas atbalsta projektu, pasākumu un programmu izveidei.</p>	<p>7.1.izvērtēt mērķauditorijas brīvā laika un atpūtas lietderīgas izmantošanas un izaugsmes vajadzības;</p> <p>7.2.ierosināt un sniegt priekšlikumus darba devējiem veidot atbilstošas programmas un rekreācijas pasākumus, darbinieku fizisko un garīgo spēku atjaunošanai un veselības nostiprināšanai.</p>
<p>8. Klientu nodrošināšana ar viņiem nepieciešamo informāciju.</p>	<p>8.1.pārzināt mērķauditorijas vajadzības informācijas jomā;</p> <p>8.2.informēt mērķauditoriju par dažādām rekreācijas iespējām;</p> <p>8.3.nodrošināt mērķauditoriju ar aktuālo rekreācijas informāciju;</p> <p>8.4.sagatavot prezentācijas par rekreācijas jautājumiem, argumentējot savu viedokli un izsakot priekšlikumus.</p>

9. Starptautiskās sadarbības koordinēšana rekreācijas jomā.	9.1.izprast starptautiskās rekreācijas darbības aspektus un izstrādāt priekšlikumus saskaņā ar minētajiem aspektiem; 9.2.iesaistīties informācijas apmaiņā ar starptautiskiem partneriem rekreācijas jomā; 9.3.sniegt valsts un privātām institūcijām priekšlikumus starptautiskās sadarbības aktivizēšanai.
10. Klientu personības attīstības veicināšana.	10.1.veicināt klientu intelektuālās, emocionālās un sociālās attīstības iespējas; 10.2.veicināt klientu saskarsmi, sadarbības spējas, pilsonisko līdzdalību un patriotismu; 10.3.sekmēt klientu saskarsmes un uzvedības kultūras veidošanu.

Rekreācijas speciālista profesijas standarta izstrādes darba grupa:

- Daina Krauksta – Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmija, (LSPA) profesore, Slēpošanas katedras vadītāja, LSPA profesionāls programmas aktīvā tūrisma menedžeris direktore, LSPA sporta un tūrisma izglītības atbalsta centra biedrības „Altius” valdes priekšsēdētāja.
- Juris Grants – Biedrība „Latvijas rekreācijas izglītības asociācija” (LRIA), valdes priekšsēdētājs, Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmijas (LSPA) profesors, zinātnes prorektors;
- Ilze Straume – Veselības Ministrija, (VM) veselības veicināšanas nodaļas vadītāja;
- Inta-Māra Rubana –Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmijas (LSPA), profesore, veselības izglītības programmas vadītāja, v/a „Sabiedrības veselības aģentūra” sabiedrības veselības analītiķe;
- Ingrīda Smukā – Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmija (LSPA), aktīvā tūrisma menedžeru un nometņu mācības programmu lektore, LSPA atbalsta fonda „Hērakls” vadītāja un locekle, SIA „Menta” direktore, LSPA sporta un tūrisma izglītības atbalsta centra, biedrības „Altius” valdes locekle;
- Inga Liepiņa – Rīgas Interesu izglītības metodiskais centrs, Sporta pedagogu metodiskās apvienības vadītāja, metodiķe, Rīgas skolēnu pils tūrisma pulciņa skolotāja, Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmijas tūrisma programmas lektore;

Lelde Pole – Z/S „Sandas” īpašniece un vadītāja, aktīvā tūrisma centrs „Gaujaskrasts” vadītāja.

Rekreācijas speciālista profesijas standarta eksperti:

J.Bundulis – Veselības ministrija, valsts sekretāra v.i.;
R.Beinarovičs – Labklājības ministrija, valsts sekretārs;
A.Junkurs – Ekotūrisma savienība, valdes priekšsēdētājs;
A.Brūne – Izglītības un zinātnes ministrija, Sporta departamenta direktore.